

[Hanne Reintoft.]

De gældende ægteskabsbetingelser, særlig aldersbetingelserne, er urimelige, og antallet af dispensationer fra gældende lov er også stigende og har nået et betragteligt tal. Det kan også give anledning til nogen overvejelse, at baggrunden for de fleste dispensationsansøgninger ifølge betænkningen er, at parterne kan få lejlighed, hvis de kan præstere en vielsesattest. Efter udvalgets opfattelse ville der næppe blive nogen væsentlig forøgelse af antallet af unge ægteskaber, hvis man nedsatte ægteskabsalderen. Vi kan ikke følge forslaget om en aldersgrænse på 18 år for kvinder, men på 20 år for mænd, og må i princippet gå ind for, at aldersgrænsen bliver 18 år for både mænd og kvinder.

I modsætning til hr. Poul Dam må vi vende os imod, at de unge skal have forældrenes tilladelse til ægteskabets indgåelse. Da det er praksis, at overøvrigheden giver tilladelse til ægteskabet, hvis forældrenes nægtelse ikke findes rimelig, og da det særligt sker i de tilfælde, hvor der er tale om graviditet, må det være uhenigtsmæssigt, hvis dispensationen alligevel gives, at man så først har gjort det til en familiestrid.

Der er også en del andre ægteskabsbetingelser i lovforslaget, som mit parti ved første syn ikke finder fornuftige.

Med hensyn til bestemmelserne om ægteskabets opløsning er der tilfredsstillende forbedringer, men der er også bevaret bestemmelser fra den gældende lov, som vi synes er utidssvarende. Vi finder bestemmelserne for opnåelse af separation og skilsmisse uhenigtsmæssige. Efter min mening bør et ægteskab kunne opløses, hvis begge ægtefæller er enige om, at ægteskabet ikke længere har nogen værdi for dem eller for børnene. En sådan helt enkel og klar bestemmelse ville i de tilfælde, hvor ægtefællerne i øvrigt er enige om de i lovforslaget nævnte vilkår for at opnå skilsmisse ved bevilling, være fyldestgørende. Bestemmelsen vil også være så enkel, at den ville modvirke de følelsesmæssige vanskeligheder, der tit følger med en separation eller skilsmisse i dag, fordi mange, der egentlig indbyrdes er blevet enige, føler, at de må udlevere sig selv til en offentlig myndighed og oplyse om forhold i deres ægteskab, som de anser for helt private og samfundet uvedkommende.

Endnu værre føler nogle det, når de oplever mæglings- og vilkårsforhandlingerne som en institution, hvor de ligesom er nødt til at anklage ægtefællen for dette eller hint eller i hvert tilfælde omtale kritisable forhold vedrørende ægtefællen, som de egentlig ikke har lyst til at udlevere. At der så burde være en helt anderledes — og jeg er enig i, den skal være frivillig — adgang til rådgivning ved skilsmisse, det er noget andet. Jeg ser netop, at direktør Birkvad fra revalideringscentret i dag fremsætter nogle bemærkninger om, at det er meget, meget lettere at revalidere fraskilte kvinder umiddelbart efter skilsmissen end efter flere års forløb.

Jeg vil nødig lægge mit parti særlig fast på vor holdning til denne ægteskabslov, vi har en del principielle forslag og en del principielle synspunkter både på ægteskab og på menneskers gruppeliv i det hele taget, og vi vil bruge sommeren til at gennemdiskutere det i stedet for at lægge os fast på bestemte synspunkter med det samme.

Jeg vil dog meget varmt henstille, som også andre har gjort det, at sommeren ikke alene bruges til diskussion internt i partierne, men at man virkelig søger at få en diskussion i befolkningen i gang. Der er vist få områder, hvor personlig indstilling, tradition og etik spiller ind som netop på ægteskabets område. Et sådant lovforslag burde faktisk være kendt af befolkningen på en helt anderledes effektiv og veloplyst måde; end danske lovforslag er det i al almindelighed, og man ser også lande, hvor det er kulturen simpelt hen at sende lovforslag ud til diskussion i fagforeninger, lejerbevægelser, foreldrekræde osv., så man kan danne sig et billede af, hvad der er befolkningens ønske. Jeg vil meget varmt henstille, at der kommer en ivrig og veloplyst debat i gang om problemet.

Else-Merete Ross: Flertallet i ægteskabsudvalget kom til det resultat, at det ville være rigtigt, som også foreslået af Danske Kvinders Nationalråd, at ægteskabsbrud ikke gav den krænkede ret til skilsmisse, men kun til separation, og rigtigt at gøre separationstiden af en passende varighed, så parterne havde mulighed for at betænke sig. Selv om jeg finder dette forslag betydelig mere tiltalende end ministerens, ville jeg foretrække, at det var dyb og varig uoverens-